

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-533/18-C

Název	Základní škola Nové Hrady, okres České Budějovice
Sídlo	Komenského 30, 373 33 Nové Hrady
E-mail	zsnh@volny.cz
IČ	70986223
Identifikátor	650025067
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Kříha, ředitel školy
Zřizovatel	Město Nové Hrady
Místo inspekční činnosti	Komenského 30, Hradební 169, Hradební 108 Komenského 191, 373 33 Nové Hrady
Termín inspekční činnosti	5. 6. 2018 – 8. 6. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem.

Ziskávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistenta pedagoga a na další podpůrná opatření).

Charakteristika

Základní škola Nové Hrady, okres České Budějovice (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Využívá celkem čtyři budovy, jež jsou majetkem zřizovatele. Místy poskytovaného vzdělávání jsou Nové Hrady, Komenského 30, kde se nachází hlavní budova s učebnami 5. – 9. ročníku, Hradební 169, kde jsou umístěny třídy 1. – 4. ročníku, Hradební 108, kde sídlí školní družina a školní jídelna, a Komenského 191 (školní dílny). Budovy základní školy umožňují bezbariérový přístup. Ke dni inspekční činnosti navštívilo školu 210 žáků ve 12 třídách (kapacita 400 žáků) a školní družinu 90 účastníků (kapacita 100 účastníků). Škola je spádovou pro žáky z několika okolních obcí, cca 20 % žáků dojíždí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy nastoupil do funkce v roce 2009 a následně v roce 2014 v ní byl potvrzen. Systém řízení odpovídá typu a velikosti školy, delegované kompetence jednotlivým pracovníkům však vyžadují revizi a důslednější kontrolu. Zpracovaný koncepční materiál (od roku 2014 do roku 2020) je postupně naplňován zejména v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek školy, chybí jeho konkretizace dle aktuálních potřeb. Povinná dokumentace je převážně funkčně vedena, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. V souladu s příslušnými předpisy není školní řád, který nebyl aktualizován od roku 2012 a vyžaduje nové zpracování. Kontrolní a hospitační činnost je méně četná a poskytuje pracovníkům potřebnou zpětnou vazbu pouze částečně. Dotazníkové šetření mezi účastníky vzdělávání potvrdilo celkově příznivé školní klima, což se projevilo i v průběhu inspekční činnosti.

Vedení školy zajišťuje organizaci základního i zájmového vzdělávání v souladu s platnou legislativou i podmínkami školy. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání byly zohledněny aktuální legislativní změny, disponibilní hodiny jsou využity napříč všemi vzdělávacími oblastmi, na 1. stupni zejména v českém jazyce. Školní vzdělávací program pro školní družinu vhodně doplňuje základní vzdělávání.

Pedagogický sbor školy tvoří celkem 21 pedagogických pracovníků s věkovým průměrem 48 let. Vzdělávání zajišťuje 16 učitelů (včetně ředitele a zástupkyně), tři vychovatelky školní družiny a dvě asistentky pedagoga. Pedagogové školy jsou odborně kvalifikovaní kromě učitelky na 2. stupni, která v současné době studuje. Učí na zkrácený úvazek a nekvalifikovanost neměla ve sledované výuce vliv na průběh vzdělávání. Zpracovaný plán dalšího vzdělávání je obecný a nevychází z aktuálních potřeb školy, např. k tematice inkluze se vyskytly vzdělávací aktivity ojediněle. Sledovaná výuka potvrdila potřebu dalšího vzdělávání zejména v oblasti nových metod a forem podporujících aktivní učení žáků.

Za výrazné podpory zřizovatele jsou zkvalitňovány materiální podmínky. Prostory školy umožňují vzdělávací, tělovýchovné a relaxační činnosti, k dispozici je i venkovní učebna. Výborné podmínky má v samostatných prostorách školní družina, doplnění vyžaduje pouze výškově vhodný nábytek pro nejmladší účastníky. Kmenové třídy jsou částečně vybaveny dataprojektory a prezentačními obrazovkami, ale bez interaktivní techniky včetně interaktivního softwaru, který by podporoval efektivní názornost a procvičování učiva. Škole chybí kvalitněji vybavené odborné učebny pro výuku cizích jazyků a přírodovědné předměty. Modernizaci vyžaduje počítačová učebna s menším počtem funkčních stanic. Fond žakovských knihoven obou stupňů je vyhovující pro využití společné četby, schází současná dětská literatura s pestřejším výběrem žánrů. Prezentace

průběhu a výsledků vzdělávání se podílí na podnětném prostředí zejména ve školní družině a na 1. stupni. Škola vytváří bezpečné prostředí pro zdravý vývoj žáků a věnuje odpovídající pozornost prevenci rizik. Správné stravovací návyky podporuje zapojením do projektu Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol.

Vytváření pozitivního vztahu žáků k regionu napomáhá zapojování do projektů a aktivit zřizovatele. Zájmovou činnost dlouhodobě rozvíjí spolupráce s místními organizacemi (např. Novohradskou občanskou společností a obecně prospěšnou společností Humanitas). Vzájemně přínosné partnerství se uskutečňuje se školami z okolí Novohradska včetně dvou příhraničních škol z Rakouska. Na standardní úrovni probíhá součinnost s mateřskou školou, funkční je spolupráce se školskou radou. Škola klade důraz na úzkou spolupráci se zákonnými zástupci, jejich vyšší zájem o dění ve škole se snaží vzbudit mj. i řadou kulturních aktivit.

Financování výdajů školy bylo zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání a příspěvkem od zřizovatele na provoz a nákup učebních pomůcek. Dále bylo financování školy podpořeno prostředky z rozvojových programů MŠMT. Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka probíhala v souladu se školním vzdělávacím programem. Z hlediska použitých metod a forem práce a jejich účinnosti se v hospitovaných hodinách projevily značné rozdíly. Na obou stupních zcela převažovala frontálně vedená výuka. Celkově chyběly pestřejší aktivity činnostního učení žáků propojené s vlastním objevováním, prožitkovým a problémovým učením. Na 1. stupni byla častěji zaznamenána vhodná motivace, snaha rozvíjet samostatnost žáků a jejich komunikační dovednosti, objevovala se spolupráce ve dvojicích i skupinách umožňující sdílení zkušeností a účelné procvičování. V ojediněle zařazené kooperativní výuce na 2. stupni chybělo zhodnocení práce. Při práci s textem se na 1. stupni dařilo prostřednictvím dramatizace a recitace rozvíjet dovednosti žáků, které jsou pak často využívány při prezentaci na veřejnosti. Výrazné byly rozdíly v kvalitě výuky cizích jazyků, účelné střídání aktivit ve výuce anglického jazyka rozvíjelo potřebné klíčové kompetence a zejména komunikativní dovednosti žáků, ve sledované výuce německého jazyka však prostor pro mluvní projev žáků téměř chyběl. Práce s didaktickou technikou byla vhodněji využívána na 2. stupni, u mladších žáků nebyla zpravidla funkční a účelná vzhledem k potřebám učebních aktivit. Osvojení učiva napomáhalo propojování s běžnými reálnými situacemi, popř. se objevilo i uplatňování mezipředmětových vazeb. Na žáky byly kladeny přiměřené a jasné požadavky včetně ověřování, zda žáci vzdělávacímu obsahu porozuměli, procvičování a upevňování učiva bylo věnováno více prostoru u mladších žáků. Všichni žáci však zpravidla plnili stejné typy příkladů a úkolů, čímž nebyla zohledňována odlišná úroveň zvládnutí učiva. V rozdílné míře se v závěru hodin objevilo shrnutí probraného učiva a zhodnocení výuky, sebehodnocení žáků nebo další prvky formativního hodnocení se téměř nevyskytovaly. Respektující přístup pedagogů při komunikaci s žáky a dodržování nastavených pravidel ze strany žáků podporovaly celkově vstřícné školní klima, což se odráželo v příjemné pracovní atmosféře v průběhu vzdělávání.

Žáci s potřebou podpůrných opatření byli vzdělávání společně s ostatními žáky. Činnost asistentek pedagoga ve sledované výuce odpovídala požadavkům společného vzdělávání. V individuálním přístupu k žákům s potřebou podpůrných opatření či žákům nadaným byly zjištěny rezervy v zadávání diferencovaných úkolů a činností vzhledem ke schopnostem

žáků. Dle potřeb a zájmu žáků nabízí někteří pedagogové doučování nebo konzultace, příkladně zájemcům o anglický jazyk konverzaci v cizím jazyce.

Vzdělávací nabídku školy výrazně rozšiřuje činnost školní družiny. Při inspekčních hospitacích převažovaly velmi dobře vedené aktivity na podporu čtenářské gramotnosti, činnosti výtvarné a hudební. Účastníci byli motivováni k aktivnímu zapojování do všech činností, příjemná pracovní atmosféra byla výsledkem respektujícího přístupu vychovatelek a důrazu na vytváření pozitivních vzájemných vztahů. Pravidelně je zařazován pobyt venku, příkladně jsou v návaznosti na činnost školy rozvíjeny příslušné kompetence v rámci kroužků (např. turistického a hudebního) s promyšlenou náplní dle výchovně-vzdělávacích cílů.

Škola podporuje žáky v rozvoji funkčních gramotností, avšak nezachytila některé nové trendy, jež souvisí částečně s nižší aktivitou v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Čtenářská gramotnost je rozvíjena převážně ve výuce českého jazyka, ale i společnými aktivitami s místní knihovnou. Činnost žákovských knihoven však není plně funkční, rezervy jsou i v podnětnosti těchto prostor. V podpoře jazykové gramotnosti je významným počinem navázání spolupráce s rakouskou školou (Windhaag bei Freistadt) a příhraniční spolupráce s městem Weitra v rámci projektů, jež umožňují žákům rozvíjet a uplatňovat jazykové i sociální dovednosti. Tradici v rozvoji žáků v přírodovědné gramotnosti má Memoriál Stanislava Kučery. Součástí vzdělávacího procesu jsou rovněž přednášky, besedy, exkurze, návštěvy divadelních představení i další aktivity s kulturním a sportovním zaměřením, které doplňují výuku a napomáhají rozvíjet příslušné klíčové kompetence žáků. Příkladně se je dlouhodobě daří rozvíjet v oblasti sborového zpěvu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně zjišťuje výsledky vzdělávacího procesu a hodnocení provádí v souladu se stanovenými pravidly. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání ověřuje pomocí interních nástrojů (metody ústního zkoušení, testy, písemné práce, projekty), analyzuje je, v případě zhoršeného prospěchu informuje zákonné zástupce a přijímá opatření (zejména na 2. stupni). Celkové výsledky žáků za jednotlivá klasifikační období jsou projednávány a hodnoceny na pravidelných jednáních pedagogické rady. V případě přetrvávajících či prohlubujících se problémů škola iniciuje vyšetření ve školském poradenském zařízení. Žáci jsou převážně hodnoceni známkou, v případě potřeby je využíváno slovní hodnocení. Velmi dobrá znalost žáků ve třídách s převážně nižšími počty umožňuje sledovat individuální pokrok žáků. Výsledky vzdělávání jsou celkově spíše na průměrné úrovni, v loňském školním roce činil počet neprospívajících žáků 4 %, naopak podíl žáků s vyznamenáním přesáhl 50 %, počet zameškaných hodin včetně neomluvených se daří udržovat na nižší úrovni. Ani přes snahu školy nedošlo ke zlepšení u neprospívajících žáků, na jejichž výsledcích se podílí vyšší absence a malý zájem o školní výsledky ze strany žáků i zákonných zástupců. V dosahovaných výsledcích se projevují výraznější rozdíly také vzhledem k sociálně slabšímu regionu. Porovnání výsledků vzdělávání se školami obdobné velikosti škola ve sledovaném období nevyužívala. Vhodně jsou uplatňována výchovná opatření, jejich účinnost potvrdila i sledovaná výuka. O výsledcích škola prokazatelně informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a při osobních setkáních ve škole.

Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, aktuálně těmto žákům poskytuje podpůrná opatření 1. až 3. stupně, dva žáci jsou vzděláváni za podpory asistentky pedagoga. Jejich činnost přispívala k zapojování žáků do výuky, spolupráce s učiteli je efektivní. Plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány jsou

zpracovávají, na základě jejich vyhodnocování je následně navrhován další postup. Dílčí doplnění byla v průběhu inspekční činnosti provedena v programu poradenských služeb. Pomocí pestrých preventivních aktivit se škole daří minimalizovat projevy rizikového chování. Uskutečňovány jsou v rámci výuky či formou besed, přednášek a zapojováním žáků do projektů. Nastavený systém prevence je účinný, závažnější výchovné problémy škola ve sledovaném období nemusela řešit. Na příznivém stavu se podílí i menší třídní kolektivy a včasné řešení případných problémů. V případě potřeby škola oslovuje odborníky, např. při sociometrických šetřeních ve třídě spolupracuje s organizací THEIA v Českých Budějovicích. Žáky posledních ročníků a jejich zákonné zástupce škola informuje o možnostech dalšího studia, pro lepší orientaci v nabídce středních škol i návštěvou veletrhů vzdělávání. V rámci podpory technických dovedností a zájmů žáků při volbě povolání se účastnili žáci 2. stupně projektu vyhlášeného Hospodářskou komorou České republiky.

Škola motivuje žáky se studijními předpoklady nebo specifickým nadáním k zapojování do soutěží a olympiád vědomostního, uměleckého i sportovního zaměření převážně s úspěchy na regionální úrovni. Žáci se např. pravidelně účastní soutěže s uměleckým zaměřením Novohradský zvonek. Pozitivem menší školy je rozvoj žáků v oblasti sborového zpěvu a jejich uplatnění ve dvou školních sborech (Novohradský zvoneček a Fermata). Úspěšně vystupují na přehlídkách a soutěžích v rámci kraje, svými pestrými aktivitami přispívají ke kulturnímu dění ve městě a bližším regionu. Škola vhodně doplňuje výuku účastí žáků v krátkodobých i dlouhodobých projektech, zapojuje je i do projektů organizovaných jinými institucemi. K lepší informovanosti o vzdělávacích aktivitách chybí důslednější aktualizace webových stránek školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti byly dokončeny stavební úpravy (zateplení a výměna oken na 2. stupni), došlo ke zkvalitnění vybavení školní družiny. V oblasti ICT byly pořízeny notebooky. K výraznějšímu posunu nedošlo v oblasti vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Škola se dlouhodobě potýká s nižším počtem žáků, problémem je zajištění kvalifikované výuky v souladu s odborností pedagogů na 2. stupni.

Silné stránky

- Systematická a pestrá činnost školní družiny dle příkladně zpracovaných výchovně-vzdělávací plánů včetně nabídky zájmových kroužků významně podporuje rozvoj osobnosti žáků, vede je k aktivnímu trávení volného času a posilování vztahu k regionu.
- Dlouholetá úspěšná činnost v oblasti sborového zpěvu (v rámci nepovinných předmětů) příkladně rozvíjí estetické cítění, vzájemnou spolupráci a sounáležitost se školou, prezentace pěveckých sborů přispívá ke kulturnímu životu ve městě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje dílčí nedostatky zejména v oblasti kontroly a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu s aktuálními potřebami školy.
- V průběhu vzdělávání nevyužívá škola v dostatečné míře pestřejší formy a metody práce směřující k větší aktivitě žáků, rezervy jsou v diferenciaci úkolů dle schopností žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit proces řízení přehledným rozdělením kompetencí vedoucích pracovníků a zkvalitněním kontrolní činnosti, více využívat hospitační činnost jako nástroj pro zpětnou vazbu pedagogům.
- Více uplatňovat metody a formy aktivního učení k podpoře klíčových kompetencí, zařazovat diferencované úkoly s ohledem na rozdílnou skladbu žáků ve třídě a vést žáky k hodnocení své práce.
- Rozšířit další vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu s potřebami školy zejména v oblasti moderních metod a forem výuky; využívat vzdělávací akce za účasti lektora přímo ve škole, jež umožní zapojení všech vyučujících.
- Dále zkvalitňovat vybavení pro vzdělávání (moderní informační technologie, odborné učebny) a průběžně aktualizovat webové stránky školy.
- V rámci širší podpory čtenářské gramotnosti zefektivnit činnost žákovských knihoven a obohatit knižní fond o současnou dětskou literaturu a různé literární žánry.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Základní škola Nové Hrady ze dne 9. 10. 2002 s účinností od 1. 11. 2002 včetně dodatků, poslední č. 5 s účinností od 1. 4. 2009
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku a jeho změně vydané MŠMT, čj. 4924/2009-21 s účinností od 9. 11. 2009
3. Výpis z rejstříku MŠMT ke dni inspekční činnosti
4. Jmenování ředitele Základní školy Nové Hrady usnesením Rady města Nové Hrady pod č. 1 ze dne 19. 8. 2009 s účinností od 1. 10. 2009
5. Potvrzení ve funkci ředitele Základní školy Nové Hrady od 1. 8. 2014
6. Koncepce rozvoje školy ze dne 26. 6. 2014
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně dvou dodatků, poslední s účinností od 1. 9. 2016
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu s účinností od 1. 9. 2017
9. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2017
10. Školní řád s účinností od 1. 9. 2012
11. Rozvrhy hodin tříd a učitelů
12. Organizační řád včetně organizačního schématu ze dne 1. 10. 2009
13. Rozhodnutí ředitele ve správním řízení
14. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2016/2017, 2017/2018
15. Třídní knihy školní rok 2016/2017 a 2017/2018
16. Žákovské knížky (namátkově dle hospitací)
17. Záznamy kontrolní a hospitační činnosti
18. Plán DVPP na školní rok 2017/2018
19. Plány práce (měsíční)
20. Výchovně-vzdělávací plány a další dokumentace školní družiny
21. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
22. Dokumentace výchovného poradenství včetně individuálních vzdělávacích plánů a programu poradenských služeb

23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
24. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví
25. Dokumentace školního stravování
26. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek za roky 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Hana Bezděková v. r.

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Mgr. Regina Mihulová v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích dne 26. června 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karel Kříha, ředitel školy

Mgr. Karel Kříha v. r.

V Nových Hradech dne 28. 6. 2018